

Marjaana Suorsa

11.9.2023

Valtioneuvoston kanslia
lausuntopalvelu.fi

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi tutkimus- ja innovaationeuvostosta

Pyydettyinä lausuntona valtioneuvoston asetuksesta tutkimus- ja innovaationeuvostosta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Metsäteollisuus pitää tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa (TKI) tärkeinä uudistumiselle, kasvulle ja globaalien kestävyysshaasteiden ratkaisemiselle. Tavoite tutkimus- ja kehittämisrahoituksen kasvattamisesta kokonaisuudessaan 4%:een bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä ja tätä tukeva julkisen T&K-rahoituksen vuosittainen kasvattaminen T&K-rahoituslain mukaisesti vaativat nykyistä vahvempaa tutkimus- ja innovaatiopolitiikan johtamista ja koordinaatiota.

Vuonna 2022 toiminut parlamentaarinen TKI-työryhmä esitti loppuraportissaan tutkimus- ja innovaationeuvoston roolin vahvistamista keinona lisätä tutkimus- ja innovaatiopolitiikan johtamista ja koordinaatiota.

Metsäteollisuus ry pitää tutkimus- ja innovaationeuvostolle esitettyä uutta roolia ja tehtäväkenttää tarpeellisina ja näkee asetuksen 1§:ssä mainittujen taloudellisen, sosiaalisen ja ekologisen kasvun sekä kilpailukyvyn tukemisen kannatettavina tutkimus- ja innovaatiopolitiikan tavoitteina ja täten myös hyvinä lähtökohtina neuvoston toiminnalle.

Neuvoston tehtävät

Metsäteollisuus ry pitää tärkeänä, että julkisilla varoilla kustannettu tutkimus- ja kehittämisrahoitus ei pirstaloitu lukuisiin pieniin puroihin. Vaikuttavuuden varmistamiseksi tutkimus- ja kehittämisrahoitusta ja muita kansallisia voimavaroja ja kehitystoimia tulee kohdentaa strategisesti tärkeille painopistealueille. Metsäteollisuus ry pitääkin erityisen tärkeinä neuvostolle asetetuista tehtävistä aloitteiden tekemistä kansallisiksi strategiavalinnoiksi sekä ehdotusten laatimista tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksen kohdentamisesta. Metsäteollisuus ry korostaa, että kansallisten strategiavalintojen ja julkisen T&K-rahoituksen kohdentamisen

11.9.2023

valmistelussa ja muussa neuvoston työssä huomioidaan talouskasvun ja kilpailukyvyn edistäminen mm. osallistamalla valmisteluun elinkeinoelämää ja muita sidosryhmiä.

Metsäteollisuus ry korostaa yritysvetoisen TKI-toiminnan tärkeyttä kasvuille ja kilpailukyvyille. Kuten kaikki investoinnit, myös yritysten T&K-investoinnit kohdentuvat maihin, joissa toimintaedellytykset innovoinnille ja teolliselle toiminnalle ovat kunnossa. Metsäteollisuus ry pitääkin tutkimus- ja innovaationeuvostolle ehdotettua uutta tehtävää TKI-toiminnan maakuvan edistämisestä kannatettavana.

Neuvoston kokoonpano

Tutkimus- ja innovaationeuvostoon ehdotetaan puheenjohtajana toimivan pääministerin ja jäseniksi määritettyjen valtiovarainministerin, tiede- ja kulttuuriministerin ja elinkeinoministerin lisäksi yhdestä kolmeen muuta ministeriä. Metsäteollisuus ry ehdottaa, että uusiutuvien luonnonvarojen kestävää käyttöä koskevan TKI-työn tärkeyden ja siihen pohjautuvan, Suomelle tärkeiden elinkeinojen kilpailukyvyn edistämisen vuoksi myös maa- ja metsätalousministeri nimitettäisiin tutkimus- ja innovaationeuvoston jäseneksi.

Ministerijäsenten lisäksi neuvostoon ehdotetaan 6-7 muuta jäsentä, jotka valtioneuvosto nimittää valtioneuvoston kanslian esittelystä. **Metsäteollisuus ry pitää erittäin tärkeänä, että yksi tulevan tutkimus- ja innovaationeuvoston jäsenistä on metsäteollisuuden edustaja.**

Metsäteollisuus ry perustelee kantaansa seuraavasti: Suomessa tehdään kansainvälisesti korkeatasoista ja laaja-alaista metsäbiotalouden tutkimus- ja kehittämistoimintaa sekä julkisella että yksityisellä sektorilla. Esimerkiksi Suomen Akatemian rahoittamista yhteensä 10 lippulaivahankkeesta kaksi (Materiaalien biotalouden lippulaiva FinnCERES sekä Metsien, ihmisten ja koneiden vuorovaikutuksella resilienssiä, uusia arvoverkkoja ja merkityksellisiä kokemuksia - lippulaiva UNITE) liittyvät suoraan metsiin ja metsäbiotalouteen, lisäksi kahdella muulla (fotoniikan sekä ilmakehän ja ilmaston tutkimukseen keskittyvät lippulaivat) on yhtymäkohtia metsiin. Suomen Akatemia ja muut tutkimusrahoittajat rahoittavat lisäksi suurta joukkoa muita metsiä ja metsäbiotaloutta koskevia tutkimushankkeita ja -infrastruktuureja. Euroopan metsäinstituutin (European Forest Institute, EFI) päämaja sijaitsee Suomessa, Joensuussa. Suomalaiset tutkijat ovat saaneet alan arvostettuja palkintoja, mm. vuoden 2022 Marcus Wallenberg -palkinto ja toinen palkinto Blue Sky Young Researchers Innovation Awards -kilpailussa vuonna 2023.

Myös alan yrityksissä tehdään aktiivista tutkimus- ja kehittämistyötä. Suomalaiset metsäteollisuusyritykset esimerkiksi sijoittuivat maailman kärkeen usean metsäteollisuuden teknologia-alueen patenttivertailussa. Metsäteollisuuden kansantaloudellinen merkitys Suomelle on jo nyt hyvin tärkeä. Yritysten ja julkisen sektorin TKI-toiminta ja yhteistyö antaa hyvät edellytykset toimialan taloudellisen ja ympäristöllisen merkityksen vahvistamiselle edelleen. Myös hallitusohjelmaan ja kansalliseen biotalousstrategiaan on kirjattu tavoite metsäsektorin arvonnäköalasta kasvattamisesta. Suomalaisen metsäbiotalouden TKI-toiminnan kansallisen,

11.9.2023

eurooppalaisen ja kansainvälisen merkityksen vuoksi onkin perusteltua, että toimiala huomioidaan tutkimus- ja innovaationeuvoston kokoonpanossa nimeämällä yksi neuvoston jäsen metsäteollisuudesta.

Asetuksessa ehdotetut neuvoston pysyvien asiantuntijoiden ja päätoimisen sihteeristön sekä sihteeristön ehdotettu sijoittuminen valtioneuvoston kanslian, opetus- ja kulttuuriministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön välillä ovat kannatettavia.

Neuvoston toiminta

Metsäteollisuus ry pitää tutkimus- ja innovaationeuvoston toimintaa koskevia ehdotuksia kannatettavina.

Metsäteollisuus ry

Paula Lehtomäki
toimitusjohtaja